

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Sərərdliyi ilə Nazirlər Kabinetinin 2019-cu ilin birinci rübünün sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclası keçirilib.

Dövlət başçısı iclasda giriş nitqi söylədi.

Prezident İlham Əliyevin giriş nitqi

-Bu ilin yanvar ayında 2018-ci ilin yekunlarına müzakirə edərək mənə minlik ifadə etdim ki, 2019-cu il ölkəmiz üçün uğurlu il olacaq. Biz ötən il keçirilmiş prezident seçkilərindən sonra islahatların yeni mərhələsinə qədəm qoyduq. Prezident seçkiləri nəticəsində islahatların anonsu verildi və islahatların məqsədyönlü şəkildə həyata keçirilməsi üçün çox ciddi addımlar atılmışdır. Hazırda işləyən aparılmışdır. Bu ilin birinci rübündə ölkədə edilmiş sosial və iqtisadi nəticələr göstərir ki, biz düzgün yoldayırıq, islahatlara alternativ yoxdur. Son illərin rəzində müxtəlif mərhələlərdə islahatlar aparılıb və bu islahatların nəticəsində ölkəmiz inkişaf edib. Son 15 il rəzində iqtisadi baxımdan dünyada Azərbaycan qədər inkişaf edən ikinci ölkə olmamışdır. Ölkəmizdə çox böyük infrastruktur layihələri icra edildi, insanlar üçün rifah halı yaxşılaşdı və respublikamızın gələcək inkişafı üçün möhkəm zəmin yaradılmışdır.

Bildiyiniz kimi, prezident seçkilərindən sonra imzalandıq ilk Fərman Əhdəlinin sosial müdafiəsi ilə bağlı idi. Çox ciddi Fərman idi və onun icra edilməsi nəticəsində 12 mindən çox Əhdəlinin dövlət tərəfindən 11 min manat məbləğində vəsait alacaq. Artıq vəsaitin verilməsi prosesi başlanmışdır. Beləliklə, islahatların davam etdirilməsi üçün biz çox ciddi işləməliyik, daim inkişafda saxtardığımızı. Dünya dəyişir, vəziyyət dəyişir, qarşıma yəni cəsarətləndirən dayanır. Ona görə biz daim irəliləyən baxmalıyıq ki, ölkəmizi necə inkişaf etdirək və inkişafı dayandırmıyıq. Uzunmüddətli edək.

İlin əvvəlində Azərbaycan iqtisadiyyatında baş vermiş müsbət dəyişikliklər bizim potensialımız gücləndirir, təhlükəli vəziyyətdən yüksək qiymətləndirilir və biz təhlükəli maliyyə resursları əldə etməyə üçün şərait yaradır. Birinci rüb də bütçə daxilolmaları ciddi şəkildə 200 milyon manatdan çox artıb. Bunun 150 milyon manatdan çox hissəsinə vergi sahəsində, 50 milyon manatdan çox hissəsinə isə gömrük sahəsində əldə etmişik. Sevindirici hal ondan ibarətdir ki, vergi orqanları qeyri-neft sektorundan daha çox 136 milyon manat vergiləri toplaya bilmişlər. Bu islahatların bariz nümunəsidir. Sahibkarlar da bilir ki, onlar dövlətin vergisini tam ödəməlidirlər. Şəffaflıq və yeni yanaşma nəticəsində biz birinci rüb də böyük məbləğdə təhlükəli vəsait əldə etdik. Beləliklə, bu imkan yaratdı ki, biz bu vəsaiti ilk növbədə sosial sahəyə yönəldə bildik.

Son illərdə həm sosial, həm infrastruktur sahələrində insanların rifah halının yaxşılaşdırılması istiqamətində çox ciddi addımlar atılmışdır. Bütçə daxilolmaları artmış, mənim məni, ilboyu müəhid olunacaq. Çünki aparılan islahatlar və yeni yanaşma prinsipləri bunu deməyə əsas verir. Beləliklə, biz təhlükəli maliyyə resursu formalaşacaq.

İqtisadi və sosial sahədə aparılan siyasətlər qərarlaşdırıldı. Özüünü bürüzə verib. Beləliklə, ilin birinci rübündə ümumi daxili məhsul 3 faiz artmışdır. Bu, son bir neçə il rəzində ən yüksək göstəricidir və mənim məni ki, ilin sonuna qədər bu rəqəmlər daha da artacaq. Çünki görülən işlər bunu deməyə əsas verir. Sənaye istehsalı 4,4 faiz artmışdır. Bu da yaxşı göstəricidir. Amma bundan daha yaxşı göstərici odur ki, qeyri-neft sektorunda sənaye istehsalı 15,6 faiz artmışdır. Bax, gördüyümüz işlərin nəticəsi budur və sənaye istehsalının, xüsusilə qeyri-neft sektorunda sənaye istehsalının artması bizim siyasətimizin bariz nümunəsidir. Kənd təsərrüfatı 3,6 faiz, təhlükəli gəlirləri isə 5,5 faiz artıb. Nəfəsiyə ağıllı vəziyyətdədir - 2,1 faiz. Ölkə iqtisadiyyatına 2,8 milyard dollar sərmayə qoyulub. Bu sərmayənin 2,2 milyardı ölkəmizin qeyri-neft sektoruna yatırılıb. Biz burada da müsbət dinamikanı görürük. Çünki bizim əsas məqsədimiz, əsas vəzifəmiz qeyri-neft sektorunun inkişafıdır. Sərmayənin cəlb edilməsi beləliklə, ki, hər bir ölkə üçün çox önəmli məsələdir, o cümlədən bizim üçün. Gələcək vəzifəlik illərdə daha çox neft-qaz sektoruna sərmayə qoyulub. Təhlükəli edilirdisə, hazırda biz bunu qeyri-neft sektorunda görürük və bu da aparılan işlərin nəticəsidir. Çünki Azərbaycanda biznes mühiti yaxşılaşdırılıb, sərmayə qoyulub. Üçün daha yaxşı şərait yaradı, həm yerli, həm xarici sərmayələri dövlət tərəfindən dəstəklənən vəziyyətdə qorunub. Beləliklə, biz xarici və daxili sərmayəni cəlb etməklə ölkəmizi inkişaf etdiririk. Beləliklə, ki, Azərbaycan sərmayə qoyulub. Üçün perspektivləri üçün apardığımız islahatlar başlıca rol oynayır. Bildiyiniz kimi, Dünya Bankı "Doing Business" hesabatında Azərbaycan 25-ci yerə layiq görüb. Biz il rəzində 32 pillə

enerjisinin sərfiyyat azalsın. Biz xaricdən elektrik enerjisini alırdıq və özümüzü güc-bəla ilə təmin edirdik. İndi biz xaricə elektrik enerjisi ixrac edirik. Ölkə daxilində bütün bu işlər görülüb. Yolların çəkilişi - 15 min kilometr avtomobil yolu salınmışdır. İndi hər il bütün bölgələrdə, bütün rayonlarda, o cümlədən Bakı şəhərində, Bakı qəsbələrində bu işlər gedir. Bu həmişə insanlara rahatlıq verir, həm biznes, həm də fermerlər üçün çox həmiyyətli və təhlükəsizdir. Bununla yanaşı cəhdənlər böyük faydası var. Mən bu gün Regional İnkişaf Proqramının ancaq bir hissəsinə qeyd edirəm. Bu, doğrudan da böyük bir dönüş, böyük bir işləyişi oldu.

Dördüncü proqramın qəbul edilməsi önəmli hadisədir. Dördüncü proqram beş il ərzində icra ediləcəkdir. Bu gün hələ də görülməyən işləri biz növbəti illər ərzində görəcəyik ki, ölkəmiz daha da inamla, uğurla inkişaf etsin.

Bu il iri sənaye müəssisələrinin açılması olmur. Çünki böyük zavodun – karbamid və yüksək saxlana bilən polietilen zavodları açılması bizim sənaye potensialımızda böyük dəyişikliklər gətirir. Bu zavodlarda yüzlərlə yeni iş yeri yaradılacaq. Orada işləyən vətəndaşların təlim keçiblər. Onlar bir neçə ölkədə təlim kurslarında olmuşlar. Orada işləyənlərin təhsilə gətirilmiş müdaxisələri var. Bu, həm yeni texnologiyalar, həm qeyri-neft sektorunun inkişafıdır, ixrac potensialımızda artırımlar. Bu, bir daha onu göstərir ki, Azərbaycan sənaye istehsal sahəsində böyük işlər görməyə qadirdir. Beləliklə, sənaye istehsalı növbəti illərdə bizim üçün prioritet məsələlərəndən biri olacaqdır. Əminəm ki, həm yerli, həm də xarici sahibkarlar bu işlərə diqqət göstərəcəklər.

İndi xaricdən investisiya sərmayə qoymaq istəyənlərin sayı çoxalır. Xarici sahibkarlar müraciət edirlər. Mənimsəyən bu yaxınlarda Çin Xalq Respublikasına etdiyim səfər çərçivəsində görüşdüyüm iri şirkətlərin rəhbərlərinin fikri də çox müsbətdir. Onlar da Azərbaycana sərmayə qoymaq üçün indiki işlərə aparqlar və böyük maraq göstərirlər.

Biz bu ilin əvvəlində ölkəmizdə bir neçə mötəbər beynəlxalq tədbir keçirmişik. Onların arasında VII Bakı Qlobal Forumunu qeyd etmək istəyirəm. Bu, dünya miqyasında bu günün mötəbər forumlarından biridir. Bu forumda 50 ölkəni təmsil edən 500-dən çox qonaq iştirak etmişdir. Onların arasında 50-yə yaxın fəaliyyətə olan və sabiq dövrlərdə vəziyyətlərini bəzəyən olmuşdur. Forum həm intellektual potensialı, həm də müzakirə olunan məsələləri görüldüyü kimi, doğrudan da dünya miqyasında seçilən tədbirlərdən biridir.

Bakıda bizim təşəbbüsümüzü OPEC+ görüşü keçirilmişdir. Bildiyiniz kimi, Azərbaycanın bu təşəbbüsün iştirakçısıdır. Hətta bu təşəbbüsün, qəbul edilən demək mümkündürsə, əməliyyatlarında biridir. Çünki OPEC-in baş katibinin Bakıda olan zamanı açqlaması bunu göstərir. Mən bunu özüm heç vaxt demirdim. Ancaq o, bunu rəsmi qaydada bildirdi ki, hələ 2016-cı ildə Davos Ümumdünya İqtisadi Forumunda çətinlikləndirən paneldə sual cavab verərək demədim ki, neftin qiymətinin tənzimlənməsi üçün məqbul variant OPEC və iri qeyri-OPEC ölkələrinin birgə fəaliyyətidir. Onlar razılığa gəlməlidirlər ki, neftin qiyməti sabit qalsın. Həmin vaxt da bu məqbuldur və hər kəs buna əməl etməlidir. Ancaq o halda neftin qiyməti qalxa bilər. Əgər o vaxt neftin qiyməti təqribən 30 dollar ətrafında idisə, bu gün bu, 70 dollar ətrafındadır.

Yəni, burada da Azərbaycan öz töhfəsini verir. Bizim dəvətimiz OPEC və qeyri-OPEC ölkələrinin görüşü. Bakıda keçirilmişdir. Adətən bu görüş OPEC-in mənzil-qərargahında keçirilir, bəzi hallarda başqa ölkələrdə, o cümlədən Bakıda.

Bu il Cənub Qaz Dəhlizinin Məhvər tərması və onun olaraq Azərbaycanla keçirildi. Bu görüşün də çox böyük mərhələsi var. Çünki hələ keçirilən bu tədbir həm imkan verir ki, biz görüşməyi istəyən və zərurət salaraq və önəmli, görüşlərdəki işlər haqqında fikir mübadiləsi, aparqı birgə fəaliyyət planı tərtib edək. Beləliklə, il ərzində biz elə bil ki, özümüz üçün bir iş planı tərtib edirik.

İşğalın önəmli tədbirlər keçirilmişdir. Bir sözlə, Azərbaycanın ilin əvvəlində bütün sahələrdə uğurla inkişaf edir. Sosial məsələlərin arasında beləliklə, məcburi köçkünlərin problemi də diqqət mərkəzindədir. Bu il artıq 810 məcburi köçkün ailəsi yeni məskənlərə köçürülür. Bu proses davam etdiriləcəkdir. Bu, bizim üçün prioritet məsələlərimizdən biridir. Bu məsələyə biz daim diqqət göstəririk.

O cümlədən Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllini, bizim mövqeyimizdə heç bir dəyişikliyə yoxdur. Prinsipial mövqeyimizə ondan ibarətdir ki, bu məsələ ölkəmizin rəzi bütövlüyü çərçivəsində, beynəlxalq təşkilatların qəbul etdikləri qərar və qətnamələrsəsinə əsasən, Helsinki Yekun Aktına, BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinə uyğun həll olunmalıdır. Başqa yanaşma yoxdur. Azərbaycanın rəzi bütövlüyü heç vaxt dəniz qolları mövzusu olmayacaq və olmayacaqdır. Onu da bildirməliyəm ki, dəniz qolları formatında deyil, əsasən olaraq qalır. Baxmayaraq ki, bəzi cəhdlər olub, ancaq bizim fəaliyyətimiz nəticəsində bu cəhdlərin qarşısı alınmışdır. Həmçinin Minsk qrupunun həmsədrliyi tərtibləndirən martın 9-da verilməmiş açqlama ünvanlıdır, birmənalıdır və bir daha onu göstərir ki,

münaqişənin iki tərəfi var. Ona görə hesab edirik ki, bu mövzu artıq öz həllini tapıb. Biz bundan sonra da öz prinsipli mövqeyimizdə qalacağıq, ölkəmizi, ordumuzu gücləndirəcəyik. Bu ilin əvvəlində bu istiqamətdə də böyük işlər görüldü və görüləcək.

x x x

Prezidentin iqtisadi siyasət və sənaye məsələləri üzrə köməkçisi Natiq Məhərov çıxış edərək dedi:

-Möhtərəm cənab Prezident.

Hörmətli iclas iştirakçıları.

Şəsasən xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin qoyulmuş iqtisadi inkişaf strategiyası 2003-cü ildən etibarən möhtərəm cənab Prezident, Sizin tərəfinizdə uşurla inkişaf etdirilən çox böyük nailiyyətləri imza atmışdır. Tərəfinizdə hazırlanaraq uşurla həyata keçirilən iqtisadi islahatlar, regionların sosial-iqtisadi inkişaf proqramları və digər cəsarətli addımlar Azərbaycanın həyng infrastruktur layihələrinin reallaşması, iqtisadiyyatın bütün sahələrində investisiya qoyulmaları, həyngmiyyətli dərcə artırılması, gətirib çıxarması, gələcəkdə turizmin, kənd təsərrüfatının və qeyri-neft sektorunun digər sahələrinin inkişafının təmin edəcəkmöhtəmətlə bərqərar olunmuşdur.

Möhtərəm cənab Prezident, 2014-2015-ci illərdə dünya bazarlarında neftin qiymətinin 4 dəfəyə qədər aşağı düşməsi ilə yaranan dünya iqtisadi böhranı və bu böhrandan ölkəmizin qəsmüddətdə çıxaraq iqtisadi artımın yenidən təmin etməsi məhz qurduğunuz o möhkəmtəməl sayəsində mümkün olmuşdur. Bu da bir həqiqətdir ki, regionların sosial-iqtisadi inkişaf proqramları və çoxsaylı infrastruktur layihələrinin uşurlu icrası olmasaydı, biz bu gün turizmin inkişafından danışa bilməzdik. Vaxtında həyata keçirilmiş həyng meliorasiya layihələri olmasaydı, bu gün kənd təsərrüfatının uşurlu inkişafı mümkün olmazdı.

Möhtərəm cənab Prezident, çıxışlarıңызın birində qeyd etdiyiniz kimi, 2014-2015-ci illərdə baş verən dünya iqtisadi böhranına görə Siz qeyri-neft sektorunun inkişafının dayandırılması, təmin etməklə iqtisadiyyatın neft sektorundan asılılığını minimuma endirmək üçün nəzərdə tutduğunuz tədbirlərin müddətlərini təxminən on il qabaqda çıxarkmli oldunuz. Lakin həmin dövrə qədər Sizin rəhbərliyinizlə həyata keçirilmiş layihələr bu mürəkkəb vəziyyəti, vətəndə olan sosial rifahın pozmadan və nəzərdə tutulmuş bütün sosial proqramları icra etməklə çətinliyi imkana çevirmək kimi bir bacarığa da imza atmışınız. Sizin tapşırığınızla şəsasən başlanmış layihələrdə də daxil olmaqla həyata keçirməyi nəzərdə tutduğunuz yeni proqramlar qeyri-neft sektorunda sənayenin kənd təsərrüfatının və digər sahələrin inkişafının təmin edəcəkm dövlət proqramları vahid bir sənəddə - milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın şəsas sektorları üzrə Strateji Yol xəritələrində birləşdirilərək 2016-cı ilin dekabr ayında tərəfinizdənmüvafiq Fərmanla təsdiq edilmişdir. Bu Yol xəritələrinin şəsas icrası 2017-2020-ci illərlə olmaqla dörd illə həatə edir və keçən keçən ikidill müddətində nəzərdə tutulan tədbirlərin nə az 50 faizinin icrası nəzərdə tutulmuşdur. Müvafiq Sənətləncəmənəzərlən iqtisadi islahatların həyng Kommunikasiya Mərkəzi tərəfindən həyata keçirilən monitorinqin nəticələrindən şəsasən, Strateji Yol xəritələrinin ümumi icrası nəzərdə tutulan 50 faizə qarşı 52 faiz təkil etmişdir ki, bu da icra qrafikini qabaqlamaqla icranın sürətləndirilmiş anlamına gəlir. Ayr-ayr sahələrdə icra faizlərinin müxtəlif olmasına baxmayaraq, bütövlükdə nəzərdə tutulan 50 faizlik icra həyata keçimi və 52 faizlik icra ilə biz bu məqamda gəlmişəmizə ayr-ayr qurumların performansına nəzər yetirdikdə isə bütövlükdə bütün qurumlar 50 faiz üçün nəzərdə tutulan həddə gəlmişəmizə, lakin Biznes Mühiti və Beynəlxalq Reyting üzrə Komissiya, Cəbari Tibbi Səorta üzrə Dövlət Agentliyi, Vergilər Nazirliyi, Vətəndərlə Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi Strateji Yol xəritələrində onlar üçün müəyyən edilmiş tədbirlərin icrası demək olar ki, tam kildə həyata keçirmişdir.

sahəsində islahatlar davam etdirilməlidir.

Sizin tapşırığımıza əsasən, elektrik enerjisi sisteminin modernləşdirilməsi, kommunal xidmətlər sektorunda səsəmərliliyin yüksəldilməsi istiqamətində müvafiq qurumlar tərəfindən tədbirlərin həzrlənərək həyata keçirilir. Dövlət satış nalmaları və vahid internet portalının bütün dövlət satış nalmaları üzrə yeganə satış nalmaları platformasına çevrilməsi ölkədə rəqabət mühitinin formalaşması istiqamətində atılacaq ən mühüm addımlardan biridir. Uzunmüddətli hədəflər üçün nəzərdə tutulmuş 2020-ci ildən sonrakı dövr üçün təbii ki, Azərbaycan Respublikasının strateji inkişaf proqramları həzrlənməli və təsdiqlənməlidir. Məqsəddə müvafiq hesab etdiyiniz təqdirdə global, regional və yerli trendlər, çağırışlar, risklər və təhdidlər nəzərə alınmaqla, uzunmüddətli baxışlar yenidən dəqiqləşdirilib, yeni strateji proqram çərçivəsində həzrlənərək Sizin ali diqqətinizə təqdim edilə bilər.

Möhtərəm cənab Prezident, yuxarıda sadalanan bütün hədəflərə nail olmaq üçün təkcə hökumət və dövlət qurumları deyil, bütün cəmiyyətin iştirakı vacibdir. Sizin dediyiniz kimi, bu gündərdə Çin Xalq Respublikasına etdiyiniz çox uğurlu səfər bir daha təsdiqlədi ki, dünya liderləri, böyük dövlətlər tərəfindən Azərbaycanın liderinə, eyni zamanda, onun həyata keçirdiyi siyasətə çox böyük diqqət göstərilir. Sizin həyata keçirdiyiniz islahatlar, Sizin həyata keçirdiyiniz siyasət Azərbaycanın bütün bölgədə təhlükəsizlik adası halına gətirməklə gələcək inkişafın qarantı qismində çox şeydir. Ölkədə və xaricdə yaşımaşandan asılı olmayaraq, hər bir azərbaycanlı, cənab Prezident, Sizin tərəfinizdə nəbəladlan və uzun illər həyata keçirilən bu islahat proqramlarına dəstək olmalı, cənab Prezidentin və onun siyasəti tərəfində səx birləşməli, xalqımızə gələcək inkişafı yolunda öz töhfəsini verməlidir.

Diqqətinizə görə minnətdaram.

x x x

Kənd təsərrüfatı naziri Ənam Kərimov çox şey edərək dedi:

-Möhtərəm cənab Prezident.

Ölkədə rəzaq təhlükəsizliyinin təmin olunması, bu məqsədlə torpaq və su resurslarından daha səmərəli istifadə edilməsi, yüksək məhsuldarlıq təmin olunması Zəti-əliləriniz tərəfindən qarşıma qoyulmuş əsas vəzifələrdir. Son illərdə Sizin rəhbərliyinizlə keçirilən davamlı və sistemli islahatlar nəticəsində aqrar məhsulların daxili bazar təminatı və ixrac həcmi artıb, kənd yerlərində məhsulluq və gəlir təmin etmək imkanları xeyli genişləndib.

2018-ci ildə kənd təsərrüfatı məhsullarının ümumi istehsalı həcmi vəvə iki illə müqayisədə 4,6 faiz, o cümlədən bitkiçilik məhsullarının istehsalı 6,8 faiz artıb. Heyvandarlıq məhsullarının istehsalında artım 2,7 faiz təşkil edib. Keçən il 1,5 milyon tondan çox tərəvəz, 1,1 milyon tondan çox meyvə və gil meyvə istehsal olunub. Bu isə müstəqillik dövründə qazanılmış nə yüksək nəticədir. Həmişənin meyvə-tərəvəz məhsullarının ixracı 11,1 faiz artaraq 530 milyon AB dolları olub.

Aqrar sahədə müsbət inkişaf dinamikası cari ildə də davam edir. Birinci rübdə vəvə iki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə ümumi istehsalı həcmi 3,6 faiz, o cümlədən bitkiçilik 24,7 və heyvandarlıq 2,8 faiz artıb. 32 faiz çox tərəvəz istehsal olunub, meyvə-tərəvəz ixracının həcmi 28,2 faiz artıb.

Aqrar sahədə inkişafın davamlı təmin etmək üçün, müəyyən etdiyiniz strateji kursa uyğun olaraq, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi öz fəaliyyətini düzgün idarəçilik, innovasiyalarla təbii və fermerlərə yaxınlaşma prinsiplərini əsasən qurmuşdur. Fermerlərə xidmətlərin təqatını və keyfiyyətini artırmaq məqsədlə nazirliyin rayon idarələrinin əsasında Dövlət Aqrar İnkişaf Mərkəzləri yaradılıb. Bununla da keçmi kənd təsərrüfatı idarələri inzibati strukturdan xidmət qurumlarına çevrilib. Mərkəzlərdə vahid pəncərə prinsipi uyğun olaraq, fermerlərə 70-ə yaxın xidmət

göstərilir.

N Nazirliyin nəzdində fəaliyyət göstərən 4 qurumun bazasında Aqrar Xidmətlər Agentliyi yaradılıb. Agentlik baytarlıq, fitosanitar, toxum müftəliyi və texniki nəzarət xidmətləri üzrə çevik və səmərəli idarəetməni təmin edəcək.

Lizin Lizing fəaliyyəti ilə bağlı həyata keçirilən islahat nəticəsində bazarda azad vələnədalı qabətli mühiti formalaşıb. Belə ki, texnika və damazlıq heyvan alışına tətbiq edilən güzətlər bütün təchizatçıları əhatə etməli olub və "Aqrolizing" ASC artıq bu bazarı nətirəkçisə deyil. Bu isə həmin texnikanı, həmin də damazlıq heyvanları nəsatı qiymətinin əsaslı ucuzlaşmasına səbəb olub.

Fermerlərin subsidiyalar və güzətlə kreditlərin verilməsində əffatlı və çevikliyi təmin etməklə məqsədlə ötən il Aqrar Nənkəfə Kredit Agentliyi yaradılıb.

Fermerlərin qaydaları və problemlərini daha yaxından dinləmək üçün bütün rayonlarda və nazirliyin aparatında Fermerlərin quralları yaradılıb. Aqrar Könüllülər Hərəkəti formalaşdırılıb. Nazirliyin dəstəyi ilə son 6 ay ərzində 11 fermer assosiasiyası yaradılıb.

Möhtərm cənab Prezident, fermerlərin dövlət dəstəyinin təkmilləşdirilməsi üçün tapşırıqlarıza əsasən subsidiyaların verilməsinə yeni qaydalar və layihələri hazırlanıb. Bu gün fermerlərimizi qaydalandırmaq üçün məsələləri dərindən biri və yüksək diqqətinizə ünvanladılar. Çoxsaylı xahişləri, həmçinin kiçik həcmli kreditləri çəxşən asanlıqla dərləməsi və təbii hadisələrə qarşı aqrar sektorun təbii edilməsidir. Aqrar sahənin üzliyi digər çəxşərlər kiçik parsellərin bölünməsi torpaqların sistemləşdirilməsi, orlaşdırılması və oraklıqların yaradılması torpaqların yararlı hala salınması, müasir suvarmanın və təsərrüfatlararası yolların düzgün qurulmasıdır.

Ötən il nazirliyin prioritet vəzifələrində birini Elektron Kənd Təsərrüfatı Sistemini yaradılması təşkil edib. Sistem istifadəyə verilməsi dövlət xidmətlərini fermerlər üçün daha çatandıracaq, subsidiyaların verilməsində əffatlı və çevikliyi təmin edəcək. Növbəti ildə subsidiyaların məhz bu sistem vasitəsilə verilməsi Elektron sistem fermerlərə öz əkinlərini bazarda nətəbinə uyğun düzgün planlaşdırma və kömək edəcək, həmçinin bazarda məhsullar üzrə tələbat klifin düzgün proqnozlaşdırılması asanlıqla racaqlar. Bu günə qədər 100 mindən çox fermer sistemdə qeydiyyatdan keçib.

Kənd təsərrüfatında innovasiyaların təbiiq, mütərəqqi həllər və texnologiyalardan daha geniş istifadəni təmin olunması əsas vəzifələrimizdəndir. Bu məqsədlə Aqrar Elmlər innovasiya Mərkəzi formalaşdırılıb. Həmçinin nazirliyin elmi-tədqiqat institutları araşdırmaları və innovativ yeniliklərin fermerlərə ötürülməsi istiqamətində qurublar.

Fermerlərin bacarıqlarının artırılması və məarifləndirilməsi üçün xüsusi təlim strategiyası hazırlanıb. Bilavasitə yerlərdə fermerlərə peşəkar təlimlərin və məlumatlandırma tədbirlərinin keçirilməsi nəzərdə tutulub.

Veriqli aqrobiznes mühitinin, fermerlərin yerli və xarici bazarlara çəxş imkanları artırılması üçün Sizin müvafiq fərmanınızla Aqrar Tədarük və təchizatı təşkil edilib. Tərtibində "Kənddə nəhərli satışı platforması yaradılıb, davamlı olaraq müasir yarmarkalar təşkil olunur.

Möhtərm cənab Prezident, 2019-cu ildə qarşıma qoyduğunuz vəzifələri icra etməklə və strateji hədəfləri nail olmaqla üçün müvafiq tədbirlər görüldü. Cari təsərrüfat ilində 1 milyon 85 min hektar sahədə taxıl əkilib, orta məhsuldarlığı daha yüksək olmağı gözlənilir. 100 min hektarda pambıq ekilməsi üçün şəpincləri yekunlaşmaq üzrədir və bu il ümumi məhsuldarlığı daha yüksək olmağı proqnozlaşdırılır. Ötən il xam pambıq alışı qiymətinin hər ton üçün 650 manat müyyənləşdirilməsi pambıq istehsalı fermerlər üçün sərfəli sahəyə çevirib. 800 ton yağ bərama istehsalı üçün hazırlanmış iqliməbəla çatdırılıb.

Cari ildə taxıl və pambıq istehsalındakı artımın yalnız məhsuldarlığı yüksəldilməsi hesabına olub olunması qarşıma qoyulan vəzifələrdəndir. Həmçinin yeni meyvə bəllər nə salınması, o cümlədən fındıq sahələrinin 84 min hektara çatdırılması, badam və qoz bəllər nə sahələrinin genişləndirilməsi həllivacib məsələlər kimi qarşıma qoyulmuşdur. Zeytunçuluq, çayçılıq, çitlikçilik, sitrusçuluq, üzümçülük sahələrinin inkişafını dəstəklənməsi də əsas prioritetlərimizdəndir.

Bu vəzifələrin yüksək səviyyədə icra olunması üçün təminat məsələlərinin həllinə xüsusi diqqət yetirilib. Cari ildə mineral gübrə və pestisidlərin təminatla bəllə hazırlanması iqliməbəla tam yekunlaşıb. Tapşırıqlarıza əsasən fermerlərin

texnika ilə təchiz olunması diqqətdə saxlanılsın. Ötən il "Aqrolizing" tərəfindən 6046 ədəd müasir texnika, o cümlədən 108 ədəd pambıqçıqan və 250 ədəd taxılçıqan kombayn alınmışdır. Artıq bu ildən fermerlər texnikanın "Aqrolizing" ASC-dən deyil, 40 faiz güzəşt və 5 il faizsiz kredit təbiiq edilməklə, istədikləri ərki tədər ala biləcəklər.

Heyvandarlıqın cins tərkibinin yaxşılaşdırılması və xaricdən yüksək genetik potensialı malik heyvanların gətirilməsi tədbirləri davam etdirilib. Keçən ildən yerli təsərrüfatlardan cins heyvanların alınması mexanizminin tətbiqinə başlanıldı. 2018-ci ildə süni mayalanma yolu ilə alınmış buzovların sayı 900-ə qədər artmışdır. Texnikalarda olduqə kimi, fermerlər damazlıq heyvanları da bu ildən "Aqrolizing" ASC-dən deyil, 60 faiz güzəşt və 3 il faizsiz kredit təbiiq edilməklə istədikləri ərki tədər ala biləcəklər.

Möhtərm cənab Prezident.

Ölkəmizdə ərzaq təhlükəsizliyinin təmin olunması, aqrar sahənin ərkişləndirilməsi və dayanıqlı inkişafı, fermerlərin maddi rifahı halından yaxşılaşdırılması göstərdiyiniz davamlı diqqət və qayğıya görə kənd zəhmətkeşləri adından Sizə dərin təşəkkürümüzü bildiririk. Sizi bir daha minnətdar edirik ki, qarşıma qoyduğunuz vəzifələri layiqincə yerinə yetirmək üçün bütün səy və imkanları səfərbər edəcəyik.

Diqqətinizə görə təşəkkür edirəm!

X X X

İcbari Tibbi Səorta üzrə Dövlət Agentliyinin ərdarı Heyətinin sədri Zaur ƏLİYEV çəxət edərək dedi:

-Möhtərm cənab Prezident, Zati-əliyyə.

Sizə Sizin diqqət və qayğına zərəkəticə sində. Azərbaycan səhiyyə sistemində uurlu islahatları aparılmı, tibb müəssisələrinin maddi texniki bazası və kədr potensialı daima gücləndirilmə, bütövlükdə səhiyyə sahəsində böyük nailiyyətlər əldə edilmədir. Görülmə iylərin davamı kimi icbari tibbi səortanın tətbiqi Sizin növbəti uurlu siyasətiniz olaraq, səhiyyə sisteminin daha da sürətlə inkişaf etməsinə öz töhfəsini verəcək.

Bildiyiniz kimi, genişmiqyaslı sosial layihə olan icbari tibbi səortanın başlanılması məqsədləri səhiyyə sisteminin maliyyəlişdirilməsi, dayanıqlı iqtisadi əsaslarla qurmaq, tibbi xidmətlərin əlçatanlığına təmin etməklə halini səəlamlaqla başlanı maliyyə risklərindən qorumaqdır. Ölkədə icbari tibbi səortanın tətbiqi səhiyyə sahəsinə ayrılan maliyyə vəsaitlərinin daha da səmərəli istifadə edilməsi və əhalinin tibbi xidmətlərdən istifadə imkanlarının artırılmasına zərəkəmin yaradacaq.

Cənab Prezident, Sizin göstərişinizə uyğun olaraq 2017-ci ilin yanvarından etibarən ölkəmizdə icbari tibbi səortanın pilot layihə tətbiqində həyata keçirilməsi başlanmışdır. Pilot layihə ilk olaraq Mingəçevir şəhəri və Yevlax rayonu ərazilərində tətbiq edilmişdir. 2018-ci ildən etibarən isə Ağdaş rayonu ərazisində tətbiq edilmədir. Tapşırıqların zərəkə icrası məqsədlə pilot layihə çərçivəsində bir səramühüm addımlar atılmışdır. Belə ki, əhalisi 340 min nəfər təşkil edən pilot ərazilərdə səorta olunanlar və 30 minə yaxın məcburi köçkün bəza zərəkə çərçivəsində ödənişsiz tibbi xidmətlərin təmin edilməsi və əhalinin səhiyyə xərcləri ilə başlanı maliyyə yükü həmiyyətlə dərəkə azaldılmışdır. Tibb müəssisələrinin fəaliyyətində məhsuldarlıq artırılaraq tibbi-iqtisadi rentabellik təmin olunmuşdur. Mövcud maddi-texniki bəza və kədr resursları ilə daha çox pasiyent xidmət göstərilmiş və nəticədə 2018-ci ildə pilot ərazilərdə ambulator-poliklinik gəlirlərin sayı 1,1 milyon olmuş, ədəmbəddənə düən həkim gəlirlərin sayı 3,2 dəfə təşkil etmişdir. Evə yazılan xəstələrin sayı isə 21 min 454 nəfər olmaqla 2016-cı ilə müqayisədə 11 faiz artmışdır.

Bununla yanaşı, icbari tibbi s??ortan?n t?tbiqu?n tic?sind? pilot ?razil?rd? anadang?lm? ?r?k q?suru il? do?ulan 37 u?a q?m?liyyat edilib, onlar ?lillikd?n xilas edil?r?k ?z sa?laml?qlar?na qovublar.

PiPilot ?razil?rd? k?miyy?t g?st?ricil?rinin artmas? il? yana?? rayon x?st?xanalar?nda ?vv?ll?r apar?lmas? m?mk?n olmayan endoprotezl?m?, TUR, laparoskopik c?rrahi m?daxil?l?r v? sair m?rk?b?m?liyyatlar h?yata ke?çirilm?dir. Bu ?m?liyyatlar n?bilavasit? rayon x?st?xanalar?nda apar?lmas? ?halinin m?asir v? keyfiyy?tl? tibbi xidm?tl?r? ?a?l?atn?n n?m?t?min olunmas? istiqam?tind? atd??m?z? add?mlardan biridir. K?dre potensial?n?n g?cl?ndirilm?s? m?qs?dil? pilot ?razil?rin tibbi ?çil?ri xarici ?lk?l?rd? t?lim v? t?cr?b? proqramlar?na g?nd?rilmi?dir. Eyni zamanda, ?lk?d? ilkin s?hiyy? xidm?tinin t?kmill??dirilm?s? istiqam?tind? t?dbirl?r g?r?l?r?k Ail? Sa?laml?q M?rk?zl?ri yarad?lm??d?r.

Pilot layih?nin ?n m?h?m n?tic?l?rind?n biri d? pilot ?razil?rd? f?aliyy?t g?st?r?n h?kiml?rin ?m?khaqlar?n?n art?r?lmas? v? n?tic? etibaril? onlar?n maddi rifah?n?n ?h?miyy?tl? d?r?c?d? yüks?ldilm?s? olmu?dur. Bel? ki, h?kiml?rin ?n orta ayl?q maa?? 2018-ci ild? ?lk? ?zr? orta ayl?q ?m?khaqq?n?n 1,9 mislini t??kil etmi?dir.

Bunlarla yanaşı, 2018-ci ild? icbari tibbi s??ortan?n v?saitl?rin? q?na?t edilm?s? m?qs?dil? pilot ?razil?rd?ki x?st?xanalar?n f?aliyy?tind? s?m?r?lilyin t?min edilm?s? i?dar?etm?nin m?asir??dirilm?s? v? maddi-texniki bazan? yax??la?d?r?lmas? istiqam?tind? d? m?vafiq i?l?r g?r?lm?d?r. Tibb m?ssis?l?rinin f?aliyy?tinin elektronla?d?r?lmas? tam t?min edilm?dir.

?halinin m?nasib?ini ?yr?nm?k m?qs?dil? apar?lan sor?ularda respondentl?rin m?tl?q ?ks?riyy?ti icbari tibbi s??ortan?n t?tbiqu olunmas?na dair m?sb?t fikir bildirm?dir. Ming?çevir ??h?ri ?zr? bu g?st?rici 88 faiz, Yevlax rayonu ?zr? 79 faiz, A?da? rayonu ?zr? is? 86 faiz t??kil etmi?dir.

AgeAgentlik t?r?find?n apar?lan t?hlill?r? v? beyn?lxalq ekspertl?rin r?yl?rin? s?s?n pilot layih?nin i?killik n?tic?l?rin? g?r??minlikl? dem?k olar ki, ?lk?miz icbari tibbi s??ortan?n t?tbiqu v? sonrak?inki?af? ?ç?n laz?mi ??rait?, z?ruri potensial, resurs v? imkanlara malikdir.

C?nab Prezident, Sizin siyasi irad?niz say?sind? icbari tibbi s??orta sah?sind? g?r?lm? i?l?rin davam? olaraq "Tibbi s??orta haqq?nda" Az?rbaycan Respublikas?n?n Qanuna d?yi?iklikl?r layih?s? haz?rlanm?? v? 2018-ci il dekabr?n 28-d? Az?rbaycan Respublikas?n?n Milli M?clisi t?r?find?n q?bul edilm?dir. 2020-ci il yanvar?n 1-d?n q?v?y?y?min?c?k Qanunda b?t?n ?haliy? t?cil? v? t?xir?sal?nmaz tibbi yard?m? habel? ilkin s?hiyy? xidm?tl? ?ç?n s??orta haqlar?n?n d?vl?t b?dc?si t?r?find?n ?d?nilm?s? g?st?rilmi?dir. H?mçinin ?lk? ?halisinin 45 faizini t??kil ed?n iqtisadi qeyri-f?al ?hali, ba?qa s?zl? des?k, u?aqlar, t?l?bl?r, pensiyaç?lar, sosial m?avin?t v? ?nvanl? sosial yard?m alan ??xsl?r, hamil? v? sosial m?zuniyy?td? olan qad?nlar ?ç?n s??orta haqq?n?n d?vl?t b?dc?si t?r?find?n ?d?nilm?s?i n?z?rd? tutulmu?dur. Bu is? Sizin sosialy?n?ml? islahatlar?n?z?n v? h?ssas ?hali kateqoriyas?na g?st?rdiyiniz yüks?k qay? qay??n?n bariz ?n?m?sidir. Eyni zamanda, vur?ulmaq ist?rdim ki, 2018-ci il dekabr?n 20-d? 418 n?mr?li F?rma F?rman?n?zla "Tibbi ?razi B?lm?l?rini e?dar?etm? Birliyi" publik h?quqin ??xsini yarad?lmas? v? d?vl?t tibb m?ssis?l?rinin T?B?B-in tabeliyin? verilm?s?i d?vl?t tibb m?ssis?l?rinin elektronla?d?r?lmas? habel? icbari tibbi s? s??ortan?n sonrak?inki?af? il? ba?l? q?rarlar q?bul edilm? v? bundan ir?li g?l?r?k Agentlik qar??s?nda m?h?m v?zif?l?r qoyulmu?dur.

"Tibbi s??orta haqq?nda" Qanuna edilm? d?yi?iklikl?rin 2020-ci ild? q?vv?y?minm?sini n?z?r? alaraq, ?lk?nin s?hiyy? sisteminin icbari tibbi s??orta t?l?bl?rin? uy?unla?d?r?lmas? ehtiyac? yaranm??d?r. Bu m?qs?dil? t?rfimizd?n tibb m?ssis?l?rinin ilkin qiym?tl?ndirilm?s? h?yata ke?çirilm? v? n?tic?d? 2019-cu il ?zr? g?r?l?c?k i?l?r? dair t?dbirl?r plan? i?l?nib haz?rlanm??d?r. T?dbirl?r plan?na uy?un olaraq tibb m?ssis?l?rinin elektronla?d?r?lmas? il? ba?l? z?ruri i?l?rin g?r?lm?s? v? informasiya texnologiyalar?n?n geni? t?tbiqu n?z?rd? tutulur. Bununla yanaşı, tibb m?ssis?l?rinin icbari tibbi s??orta sistemin? ke?idini t?min etm?k m?qs?dil? tibb i?çil?rinin bilikl?rinin art?r?lmas? v? bacar?qlar?n?n t?kmill??dirilm?s?i ?ç?n bir s?ra t?liml?rin ke?çirilm?s?i planla?d?r?l?r.

EyEyni zamanda, d?vl?t tibb m?ssis?l?rind? g?st?ril?n tibbi xidm?tl?rin keyfiyy?tinin beyn?lxalq standartlara uy?unla?d?r?lmas? m?qs?dil? Agentlik S?hiyy? Nazirliyi il? birg? tibb m?ssis?l?ri ?ç?n keyfiyy?t standartlar? ?z?rind? i??i??ba?lay?b? 2020-ci il ?rzind? 20 standart?n t?tbiqu n?z?rd? tutulub. Standartlara uy?un f?aliyy?t g?st?r?n tibb m?ssis?l?ri Agentlik t?r?find?n keyfiyy?t indeksin? uy?un ?lav? maliyy?l??m? imkan? ?ld? ed?c?k. Sonrak? ill?rd? is? keyfiyy?t standartlar?n?n say?n?n 200-? çatd?r?lmas? n?z?rd? tutulub.

?halinin icbari tibbi s??orta ç?rçiv?sind? yararlan? bil?c?yi xidm?tl?rin toplusunu ehtiva ed?n xidm?tl?r z?rfinin haz?rlanmas? habel? tibbi xidm?tl?rin tarifl?rinin m?yy?nl??dirilm?s?i ?z?rind? i?l?r apar?l?r. H?mçinin qar??ya

qoyulan mühüm vəzifələrdən biri də səhiyyə iqtisadının gələcəyinin təminatıdır. Hazırda bu istiqamətdə işlər yekunlaşmaq üzrədir və layihələrə nə qədər zamanda aidiiyyət ödəniləcək.

Sonda Zati-alilərinizi bir daha təmin etmək istəyirəm ki, icbari tibbi sığortanın ölkədə uşurlu təbii üçün icbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi öz potensialınə sərbəst edərək, Sizin etimadınıza dəyərli əməkdaşlıq. İndi sayı 10 milyon olan əhəlinizin icbari tibbi sığortalanması kimi əhəmiyyətli missiyanı biz həyata etdiyiniz görə Siz dərin minnətdarlığımı bildirirəm.

x x x

Dövlət başçısı iclasda yekun nitqi söylədi.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin yekun nitqi

-Bizim islahatlarımıza davam edir. Bu gün məruzələrdə səslənən fikirlər deməyə əsas verir ki, islahatlar yaxın vaxtlarda verilir. Strateji Yol xəritələrinin icrası ilə bağlı məlumat verildi və iki il ərzində yol xəritələrinin icrası 52 faiz təklif edilmişdir. Bu, deməyə əsas verir ki, bu önəmli proqram 2020-ci ilin sonuna qədər icra ediləcək və beləliklə, biz bütün sahələrdə irəliləyişə nail olacağıq. Çünki artıq məruzə edilən məsələlər göstərir ki, hər bir sahədə çox ciddi addımlar atılır. Büdcə gəlirlərimiz artaraq, makroiqtisadi vəziyyət sabitdir, islahatlar öz nəticəsini verir, biznes mühiti yaxşılaşır. Yəni biz bütün sahələrdə islahatların uşurlu nəticələrini görürük. Kənd təsərrüfatı sahəsində aparılan islahatların öz nəticəsini verərək icbari tibbi sığorta ilə bağlı görülən işlərə gözəl nəticə verir. Beləliklə, bu proqram icra edilir və pilot layihələrin insanlar arasında salaraq, vətəndaşların razıdığını həkimlərin məxəqqə qalxaraq. Yəni, bu, ciddi addımlardır və göstərir ki, biz hər bir sahədə yeni addımlar atmalıyıq, dünyanın ən müəyyən qədər təcrübəsini Azərbaycana gətirməliyik, tətbiq etməliyik və nəticə etibarilə daha da uşurlu inkişaf modeli ortaya qoymalıyıq.

Ümumiyyətlə, deyə bilərəm ki, biz hazırda iqtisadiyyatımıza ən yeni inkişaf strategiyası üzərində işləyirik, bu prosesə başlanmışdır. Bu prosesə qabaqcıl beynəlxalq müəssisələr, alimlər cəlb ediləcək ki, yeni inkişaf strategiyamıza uşurlu olsun və gözəl nəticələr gətirib çıxarsın. Bu gün qərar görülmüştür ki, bunun üçün gözəl zəmin yaradılır. Biz əsas infrastruktur layihələrini icra etdik. Qeyd etdiyim kimi, növbəti beşillik proqram - Regionların sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı - qərarlıdır. Bu gün hələ də görülməyən bütün layihələrin icra edəcəyik. Bu, möhkəm bir zəmindir. Biz bu zəmin üzərində yeni iqtisadi inkişaf modeli qurmağa başlayırıq. Bizdə həmişə təcrübə, həmişə iradə var. Deyə bilərəm ki, aparıcı beynəlxalq maliyyə qurumları bizim bu siyasətimizi dəstəkləyir. Mənim həmdim Dövlət Bankı, Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı, Asiya İnkişaf Bankı, Avropa İnvestisiya Bankı və digər mötəbər maliyyə qurumları. Nəzərə alsaq ki, keçirdiyim çoxsaylı görüşlər göstərir ki, aparılan islahatlara bu qurumlar tərəfindən çox böyük dəstək var. Onlar da öz tərəfindən dəstəyini bundan sonra da göstərmək, bu işləri bizimlə birlikdə görmək istəyirlər. Biz də bunu istəyirik və onların təcrübəsi, o qurumlarda fəaliyyət göstərən müəssisələrə bəttər ki, bu işlərə cəlb olunacaqdır. Beləliklə, biz indiki yol xəritələrinin icrasına uşurla başlamaq və 2021-2025-ci illəri həyata edən yeni proqramı işləyib təqdim etməliyik.

Ölkədə digər məsələlər, ilin sonuna qədər elektrik enerjisi ilə bağlı modernləşdirmə prosesi davam etdiriləcək. Mövcud stansiyaların potensialının gücləndirilməsi üçün işlər aparılır. Yenidənqurma, bərpa, modernləşdirmə işləri nəticəsində biz mövcud stansiyalarda ən az 400-500 meqavattəvə enerji gücü əldə edə bilərik. Artıq bütün hesablamalar var və təmin etmək üçün bu işlər uşurla qazanacağıq. Beləliklə, hesabladığımız ancaq modernləşdirmə nəticəsində bir böyük yeni stansiya qurulacaq. Qərər biz "İsmail-2" stansiyasının tikintisinə də əlavə etsək, - o-cəmi 400-500 meqavattəvə gücünə malik stansiya olacaq. Bizim enerji potensialımıza daha da artacaq və ölkəmizin artan sənaye potensialı, artan əhalibəttər ki, gələcəkdə də etibarlı qaydada elektrik enerjisi ilə təmin ediləcəkdir.

Giriş sözündə qeyd etdim ki, qazla dərman Azərbaycanda ən yüksək səviyyədədir və bu il də qazla dərman ilə

ba?l? i?l?r apar?l?r. Biz imkanlardan maksimum istifad? etm?liyik ki, bu g?n h?l? d? qaz almayan q?s?b?l?r?, k?ndl?r? qaz x?tl?ri q?k?k?l?h?rd? b?zi yerl?rd? qaz?n t?zyiqi a?a??d?r v? bu m?s?l? il? ba?l? m?vafiq g?st?ri?l?r verildi,i?l?r? g?r?l?r ki, ?haliy? keyfiyy?tl? qaz verilsin. Eyni zamanda, "Az?riqaz" t?r?find?n b?zi hallarda ?sas? olmayan i?l?r? d? son qoyulmal?d?r. ??nk? m?n? m?lumat verilir ki, "Az?riqaz" ?z? birt?rfli olaraq hans?sa qaydalar t?tbiq edir v? b?zi hallarda insanlara probleml?r yarad?r. Buna son qoyulmal?d?r v? burada maksimum ??ffaf?l?q, ?dal?t olmal?d?r. ??nk? yerl?rd?n bel? siqnallar g?lir ki, h?m say?aclarla, h?m qaz?n keyfiyy?ti il? ba?l? probleml?r var, bunlar tamamil? aradan qald?r?lmal?d?r. B?t?n sah?l?rd? -elektrik enerjisi, i?m?li su, t?bii qaz?n verilm?s? il? ba?l? maksimum ??ffaf?l?q v? ?dal?t olmal?d?r.

??q?m?li su layih?l?rinin icras? il? ba?l? dey? bil?r?m ki, bu g?n q?d?r 38 ??h?rd? bu layih?l?r ba?a çat?b. ??vv?lki ill?rd? su il? t?min edilm?y?n 38 ??h?r? biz t?miz i?m?li su x?tl?ri q?kdik ki suyun keyfiyy?ti D?nya S?hiyy? T?T?kilat?n?n standartlar?na uy?undur. Bu ilin sonuna q?d?r?lav? 5 ??h?rd? bu layih?l?r ba?a çatmal?d?r v? 12 ??h?rd? i?l?r davam edir. N?vb?ti ill?rd? onlar da ba?a çatacaq.

Son ill?rd? meliorativ t?dbirl?rin h?yata ke?irilm?s? geni? v?s?t? alm??d?r. Biz bir ne? il ?rzind? y?z minl?rl? hektar yeni torpa?a su x?tl?ri q?kdik. Bu il biz ?n az? ?lav? 70 min hektara su x?tl?ri q?kib, orada da meliorativ t?dbirl?ri yax??la?d?racaq. Minimum 1000 kilometr avtomobil yolu q?kilm?lidir. Minimum ona g?r? deyir?m ki, biz ilin ?vv?lind? bu bu h?d?fi g?t?rm?d?k. Ancaq yerl?rd?n g?l?n t?klil?r v? m?raci?tl?r dem?y?sas verir ki, bu problem h?l? d? m?m?vcuddur, baxmayaraq ki, 15 min kilometr avtomobil yolu q?kmi?ik. Ona g?r? d? h?m Bak? ??h?rind?, h?m Bak? q?s?b?l?rind?, -bildiyiniz kimi, indi bu i?l?r geni? v?s?t? al?b, -v? b?lg?l?rd? ?lav? t?dbirl?r g?r?l?c?k. Bu proses su x?tl?rinin q?kili?i il? uzla?mal?d?r. ?lk n?vb?d?, kommunikasiyalar, su x?tl?ri q?kilm?lidir, ondan sonra yollar. Y?ni, biz bu i?l?ri paralel ??kild? g?r?r?k.

M?n qeyd etdim ki, Az?rbaycan bu g?n xarici s?rmay?l?rin qoyulu?u ???n ?z imkanlar?n? t?qdim edir v? bu, h?r bir ?lk? ???n ?ox ?n?mli m?s?l?dir. ?adam ki, qeyri-neft sektoruna investorlar t?r?find?n b?y?k maraq var. Burada ?sas m?s?l? b?rokratik ?ng?ll?ri aradan g?t?rm?kdir. Biz potensial investoru c?lb? etm?liyik, investoru axtarmal?y?q, ona s?but etm?liyik ki, Az?rbaycana s?rmay? qoysun. Ancaq b?zi hallarda hans?sa yerli v? ya xarici ?irk?t investisiya qoymaq ist?y?nd? onun qar??s?nda s?ni, b?rokratik v? dig?r ?ng?ll?r yarad?l?r. Bu, tamamil? q?buledilm?zdir, buna yol v?yol verm?k olmaz. Investisiyalar?n c?lb? edilm?s? il? h?r bir ?lk?nin iqtisadi inki?af?n ???n ?sas ??rtl?rd?n biridir. Az?rbaycanda d?vl?t investisiyalar? qoyulur v? qoyulmal?d?r. Ancaq biz ?al??mal?y?q ki, ?z?l sektor daha da b?y?k h?v h?v?sl? investisiyalar qoysun. Biz buna nail oluruq v? nail olaca??q. D?vl?t h?r zaman bu sah?d? ?z? d?st?yini g?st?r?c?k.

B? Bu il m?cburi k??k?n?l?r ???n yeni ya?ay?? binalar?n?n tikintisi n?z?rd? tutulur. Bildiyiniz kimi, son ill?rd? y?y?zd?n ?ox k??k?n? ??h?r?yi sal?n?b. Biz 10 ild?n ?oxdur ki, qad?r ??h?rcikl?rini l?v? etdik v? m?cburi k??k?n?l?r? yax??rait yaratd?q. Ancaq h?l? d? a??r v?ziyy?td? ya?ayan k??k?n?l?r var v? onlar?n probleml?rinin h?lli bizim ???n ?sa?sas m?s?l?l?rd?n biridir. Ke??n il 6 min k??k?n? ail?si ???n yeni m?asir evl?r tikilib, m?nzill?r t?qdim edilib. ?lin ?vv?lind? t?qrib?n 6 min k??k?n? ail?si ???n m?nzill?rin tikintisi n?z?rd? tutulurdu, biz bu m?nzill?rin evl?rin say?n? art?racaq. Art?q m?vafiq g?st?ri?l?r verildi, ?lav? v?sait ayr?l?b v? i?l?r ba?lam??d?r. Burada da ?dal?t ?sas prinsip olmal?d?r v? bu g?n bu prinsip t?min edilir.

Bu il ??hid ail?l?rin? d?vl?t t?r?find?n ?n az? 800 m?nzil veril?c?k. B?t?vl?kd? 6500-d?n ?ox ??hid ail?si d?vl?t t?r?find?n m?nzill? t?min olunub. Qaraba? m?harib?si ?ill?rin? bu il ?n az? 600 minik avtomobili veril?c?kdir. Bu g?n q?d?r 6200 avtomobil verilibdir. Onu da bildirm?liy?m ki, bu h?cmd? bu t?cr?b? ancaq Az?rbaycanda m?vcuddur. Biz bu i?bu i?l?r i?ard?c?l? ??kild? g?r?r?k v? g?rm?liyik. Ona g?r? bizim bu sah?d?ki siyas?t bir daha onu g?st?rir ki, siyas?timizin m?rk?zind? Az?rbaycan v?t?nda?? dayan?r. Biz a??r, ??tin v?ziyy?td? ya?ayan insanlara m?tl?q k?m?k etm?liyik v? edirik. Qeyd etdiyim r?q?ml?r bunun ?yani s?butudur.

?? ye?? yerl?rinin yarad?lmas? Az?rbaycanda daimi proses olmal?d?r. Son 15 il ?rzind? 2 milyon i? yerl? yarad?lm??d?r. Ancaq, eyni zamanda, bu m?dd?t ?rzind? ?hali 1,7 milyon artm??d?r. Bu, ?ox m?sb?t hald?r. Bildiyiniz kimi, bu il 10 milyonuncu v?t?nda? d?nyaya g?lib. Art?q biz 10 milyonuq. Bu, tarixi nailiyy?tdir. ?lb?tt? ki, bu, ?lk?mizi g?cl?g?cl?ndirir, potensial m?z? art?r?r. Ancaq, eyni zamanda, artan ?hali infrastruktur layih?l?rinin, i? yerl?rinin yarad?lmas? ???n ?sas ??rtidir. ??nk? u?a? ba??alar?, m?kt?bl?r tikilm?lidir, infrastruktur layih?l?ri icra edilm?lidir. S?ovet vaxt?nda yarad?lm?? infrastruktur ovaxtk? ?hali? hesablanm??d? ?ndi. Bak? ??h?r? b?y?y?b, ?halisi art?b, rayonlarda da ?hali art?b. Ona g?r? bu m?s?l?y? biz daim diqq?t g?st?rm?liyik. Misal ???n, bir ?ox infrastruktur layih?l?ri, o c?ml?d?n i?m?li su layih?l?ri artan ?halini n?z?r? almaq ??rtil? 2030-cu il? q?d?r hesablan?b.

Yen? d? deyir?m ki, yerl?rinin yarad?lmas? ???n s?rmay? qoyulu?u ?sas v?zif?dir. D?vl?t t?r?find?n yarad?lan

i?i? yerl?ri, sad?c? olaraq, sosial xarakter al?r. Biz bunu edirik v? ed?c?yik. Ancaq bu missiyan? öz?l sektor s?rmay? qoyulu?u hesab?na öz üz?rin? götürm?lidir. S?rmay? qoyulu?u olmasa i? yerl?ri nec? yarad?la bil?r?! Dövl?t daim i? yerl?rini yarada bilm?z. Biz, sad?c? olaraq, i?sizliyin azald?lmas? üçün bu i?l?ri görürük. Bildirm?liy?m ki, bu il 40 min öd?ni?li ictimai i? yeri aç?l?r. M?n? veril?n m?lumata gör?, art?q 35 min insan bu il öd?ni?li ictimai i?l?rl? t?min edilib. BBu, yen? d? deyir?m, sosial t???bbüsdür, sosial d?st?kdir. Ancaq öz?l sektor, ilk növb?d?, s?rmay? qoymal?d?r, i? yerl?ri yaratmal?d?r v? r?qab?tqabiliyy?tli m?hsul istehsal etm?lidir.

?? yerl?rinin yarad?lmas? üçün, ?lb?tt? ki, vacib amill?rd?n, vasit?l?rd?n biri özünüm???ulluq proqram?d?r. Biz bu buna da ba?lam???q. Bu proqram çox böyük r???b?t qazan?b. Biz h?r il özünüm???ulluq proqram? ç?rçiv?sind? t?t?qrib?n 7 min? yax?n insan? i???c?lb? etm?k fikrind?yik. Ancaq yerl?rd?n g?l?n sifari?l?r qat-qat çoxdur. Bunu biz n?z?r? almal?y?q v? öz plan?m?za düz?li?l?r etm?liyik. Bu, ?lb?tt? ki, t?kc? maliyy? v?saiti t?l?b? ed?n m?s?l? deyil, burada bir çox texniki m?s?l?l?r, vasit?l?rin al?nmas? var, ondan sonra, n?zar?t mexanizmi t?tbic? edilm?lidir. B?z?n mü?yy?n vasit?l?r v?t?nda?lara veril?nd?n sonra b?zi v?t?nda?lar o vasit?l?rd?n s?m?r?li ??kild? istifad? ed? bilmirl?r v?v? bu imkan? ?ld?n veril?r. Ona gör? burada, ?lb?tt? ki, dövl?t t?r?find?n h?m tövsiy? verilm?lidir, h?m?n bilir?m ki, t?treningl?r d? keçirilir, eyni zamanda, n?zar?t d? kifay?t q?d?r güclü olmal?d?r. Az?rbaycanda özünüm???ulluq pr?proqram?n?n h?m m???ulluq, h?m iqtisadi inki?af, h?m d? istehsal bax?m?ndan çox böyük g?l?c?yi var. Onu da bildirm?liy?m ki, apar?c? beyn?lxalq maliyy? qurumlar?n?n, misal üçün, Dünya Bank?n?n, dig?r banklar?n r?hb?rl?ri il? görü?l?r? snas?nda bu m?s?l?ni d? m?n qald?rm???d?m v? onlarda da buna böyük maraq var. Biz onlar? c?lb? etm?liyikk. Bizim indi maliyy? imkanlar?m?z var. Ancaq t?crüb? bax?m?ndan, onlarda olan t?crüb? bizd? yoxdur. Çünki biz bu i??? t?z?t?z? ba?lam???q, onlar is? dünyanın n?müxt?lif yerl?rind? bu proqram? t?vici? edilir?r. Ona gör? özünüm???ulluq proqram?na daim diqq?t göst?rilm?lidir. M?n bu mövzu il? ba?l? d?f?l?rl? öz fikirl?rimi bildirm???m. M?hz ona gör? ki, bu, çox vacib m?s?l?dir.

Qeyd etdiyim kimi, bu il maa?lar, pensiyalar art?r?ld? v? bu proses davam etdiril?c?k. M?n bildirmi??m, biz bu m?s?l?ni daim diqq?t? saxlay?r?q. Qeyd etdim ki, son 15 il ?rzind? maa?lar v? pensiyalar d?f?l?rl? art?b. Ancaq bu, bizi bizi tam qane? ed? bilm?z. Ona gör?, bundan sonra da minimum ?m?khaqq?, minimum pensiya v? dig?r sosial m?müavin?t?l?rin art?r?lmas? n?z?rd? tutulur. ?mkan daxilind? biz bunu ed?c?yik. Bu sah?d? öz siyas?timizi ard?c?l ??kild? aparaca??q.

Sosial infrastrukturla ba?l? - bu da daim diqq?t m?rk?zind? olan m?s?l?dir, - bildirm?liy?m ki, bu il 100-? yax?n m?m?kt?b, tikil?c?k v? ya ?sasl? t?mir edil?c?k, o cüml?d?n modul tipli m?kt?bl?r. Bunun da çox böyük faydas? var, xüsusil? ucqar k?ndl?rd?. Bu m?kt?bl?r h?m tez bir zamanda ?rs?y? g?lir, h?m d? keyfiyy?t bax?m?ndan çox yüks?k standartlara cavab verir. Bel?likl?, hesab? edir?m ki, biz q?zal? m?kt?bl?n problemini bu il, azaqba?? g?l?n il h?ll ed?c?yik. Y?ni, Az?rbaycanda bir d?n? d? olsun q?zal? m?kt?b olmamal?d?r. Bu istiqam?td? böyük i?l?r görüldü v? görüldü c?k.

Bu il 10-a yax?n yeni m?rk?zi rayon x?st?xanas? f?aliyy?t? ba?layacaq. Bel?likl?, Az?rbaycanda bir d?n? d? ??h?r, rayon olmayacaq ki, orada ?n müasir standartlara cavab ver?n tibb m?rk?zi olmas?n.

Üç olimpiya idman m?rk?zinin istifad?y? verilm?sini n?z?rd? tutulurdu, onlardan biri art?q aç?ld? Alt? milyon in insan dövl?t hesab?na tibbi müayin?d?n keç?c?kdir. Bu da bizim t???bbüsümüzdür, çox ciddi sosial add?md?r v? v?t?v?t?nda?ları bundan faydalan?rlar. H?r bir v?t?nda? il ?rzind? söz?salaml???na fikir verm?lidir v? müayin?d?n keç?c?kdir. Dövl?t bu ?rait?i yarad?b k?lk növb?d?, h?r bir yerd? müasir avadanl?qlar var. Eyni zamanda, dövl?t hesab?na bu m?s?l? öz h?llini tap?r.

??cbari tibbi s???ortan?n t?tbici il? ba?l? art?q qeyd etdim ki, 3 pilot layih?nin t?crüb?s? çox müsb?tdir. Art?q m?m?ruz?d? d? s?sl?ndi ki, biz ind? geni?miqyasl? proqram?n icra edilm?sini haz?r?q. Bu da çox ciddi sosial add?m olacaqd?r.

Bak? ??h?rind? n?qliyyat-t?s?rrüfat probleml?rinin h?lli üçün ?lav? t?dbirl?r n?z?rd? tutulur, ??h?r n?qliyyat t?kmill???ir. Bu il 300 ?n müasir avtobusun Bak?ya g?tirilm?sini n?z?rd? tutulur. Bel?likl?, bu, ??h?r n?qliyyat?na böyük töhf? olacaqd?r. ??h?r? yeni metro vaqonlar? g?tiril?c?kdir. Yüzl?rl? yeni lift qura?d?r?lacaq. Bu m?qs?dl?r üçün dövl?t büdc?sind? v?sait n?z?rd? tutulur. ??h?r?traf? d?mir yolunun ç?kili?i prosesi davam etdirilir. Bu da ??h?r n?qliyyat?n?n i?ini böyük d?r?c?d? yax??la?d?racaqd?r.

Bu il A?su, ?smay?ll?, ?amax? rayonlar?nda ba? vermi? z?lz?l?nin f?sadlar?n?n aradan qald?r?lmas? üçün f?ali?l?r gedir. Münt?z?m olaraq m?n m?ruz? edilir. Minl?rl? yeni ev tikilib ?sasl? t?mir edil?c?k. Dövl?t v?saiti ayr?ld??. Yen? d? dem?k ist?yir?m ki, biz bu m?s?l?y? çox operativ ??kild? yana?d?q. V?t?nda?lar?n probleml?rini n?z?r? alaraq

çalçalışmalaydı ki, bu işi tez bir zamanda başa çatsın. Halbuki, bu işi yapmamızdır, ilk növbədə işi hllil aparılmalıdır, komissiya işi midir, dıymı? ziyanın həcmi müəyyən edilməlidir. vətənkintiləri aparılmalıdır. İlbəttə ki, bu zaman tətbiq edən bir məsələdir. Həm dövlət qurumları, həm də özəl sektor bu işi qəbulub işi rındi geni vüsətə b. Həm vətəndaşların evləri tımir olunur, yeni evlər tikilir, həm də çoxmərtəbəli binaların tikintisi başlamadı. Çalışmalıyıq ki, bu məsələdə qəsa müddət rındi öz həllini tapsın. Mən bu məsələ ilə bağlı öz fikirlərimi bildirmədim. Bir daha deməkdir ki, inkişaf etmi ölkəyə bu işi rındi sətorta rındi görür. Vətəndaşın evi sətorta dı, sətorta pulunu alar, gedir özü üçün ev tikir. Nəzər əlsaq ki, bizdə belə deyil, dövlət bu məsələni öz üz rındi götürür. Bir daha deməkdir ki, ən gözəl nümunə göstərən ölkəyə biri Azərbaycan, həm keyfiyyət, həm müddət, həm operativlik və həm də vətəndaşlara qayğı baxmıdan.

Ona görə Azərbaycan vətəndaşları min ola bilər ki, ən ağır məqamlarda dövlət onları yanındadır. Dövlət qorqanlar, mərkəzi və yerli icra orqanları nın nümayəndələri daim vətəndaşlara qayğı, diqqət göstərməlidir, daim vətəndaşları yanında olmalıdır. Müvafiq icra orqanları nın rındi bəzi rındi vətəndaşları xslər göstəri verildi ki, onları daim vətəndaşları nın problemləri ilə mətəul olmalıdır. rındi cəza bəzələr qəsbərdən kındi olmalıdır, vətəndaşları nın problemlərini eitməlidir, onlara biganə qalmamalıdır, onlara rındi rındi yaratmalıdır, onlara dıstək olmalıdır, kömək göstərməlidir. Bu sahədə çox ciddi islahatlar aparılmalı və aparılacaq.

Ümumiyyətlə, idarəetmə sahəsində islahatları nı aparılmasın böyük ehtiyac var. Mən bunu deməyim, bu gündə vətənkintilərdə Hər bir sahədə inkişaf üçün böyük meydan var. Hər bir sahədə qəro sahə rındi bəzərlik edən insanlar öz işi nı vicdanla yanaşarlarsa, mütləq nıticə dı olacaq. Bu, ictimaiyyəti tərfindən dı mütləq yüksək qiymətləndiriləcək. Ona görə bir daha deməkdir ki, yerli və mərkəzi icra orqanları nın nümayəndələri daim vətəndaşları nın problemləri ilə mətəul olmalıdır.

Biz regional inkişaf proqramı nı böyük dırcə dı yerlərdən gələn məktubları sifariş rındi sasındə formala dırmı. Hansı problemləri insanlar nın narahat edir, biz o problemləri dı dövlət proqramına salmı. vətənkintilər. hətə edirik. Amma bəzi hallarda bu layihə rındi icrasını bağıda bir çox qüsurlar bir çox çatmı. mazaqlar olur. Bunlar aradan qaldırılmalıdır. İlbəttə ki, ictimai nəzarət daha da güclü olmalıdır.

Ölkəmizdə makroiqtisadi vəziyyət sabitdir. Mən qeyd etdim, inflyasiya ağı sətviy dıdır – 2 faiz dı nı bir qədər çoxdur. Manatın məzənnəsi sabitdir. Belə olan halda, ilbəttə ki, süni qiymət artmənə yol vermək qətiyyət nı olmaz. Bəzi hallarda bəzi məhsullar nı qiymətlərində artmı olur. Bunun heç bir əsas yoxdur. Bəzi hallarda mövsümi xarakter dı. yəni. Amma bəzi hallarda qiymətləri süni kildə artırları nı dı ölkə iqtisadiyyatında canlanma var. İnsanları nı alıcıları qabiliyyəti artı. Biz bunu indi statistik göstəricilərdən görürük. İndi istehlak bazarına nəzarət edən qurumlar bu bunu görür. Maaşlar, müavinətlər artı, problemlə kreditlə bağlı ödənişlər başlamadı. Ancaq biz imkan verə bilmirik ki, bundan hansısa nətə miz adamlar, möhtəkirli istifadə etsinlər, qiymətləri süni kildə qaldırsınlar, yaxud da ki, hansısa bir inhisarçılıqla mətəul olsunlar. Ona görə istehlak qiymətlərində daim nəzarət olmalıdır. Süni qiymət artmənə qətiyyət nı yol verilməmidir. Müvafiq qurumlar bu işi rındi çox ciddi mətəul olmalıdır.

Sənaye istehsalı sahəsində iri sənaye müəssisələrinin yaradılması prosesi yaxşı nıticəli rındi verir. Ancaq biz çalışmalıyıq ki, kiçik, orta sənaye müəssisələri daha da fəal olsun, həm yeniləri yaradılsın, həm də fəaliyyət dı olan sənaye obyektləri öz işi nı tkmillədirsinsinlər ki, rındi qabıqabiliyyətli məhsullar istehsal olunsun. Bu, həm iş yerləridir, həm yerli istehsal dı, idxaldan asılı rındi nı aradan qaldırılmasındı. Sənaye parkları nın bu sahədə böyük əhəmiyyəti var. Bizdə sənaye parkları nda, sənaye zonaları nda 60-a yaxın rezident var. Bu parklara, zonalara artıq 3,3 milyard dollar sərmayə qoyulub. qəro biz sənaye parkları nı yaratmasaydıq, bu vəsait dı qoyulmazdı. Orada güzətlə rındi tətbiq olunur, investorlar vəsait qoyur, iş yerləri yaradırlar və nıticə etibarilə ölkəmiz inkişaf edir.

ənənə sektorunun inkişafına biz daha böyük diqqət göstərməliyik. ənənə sektorunda hazırda canlanma var. ənənə sektorunda minlərlə, on minlərlə insan işi yir. Hazırda Bakıda 400-ə yaxın çoxmərtəbəli bina tikilir. Bu, onı göstərir ki, bu sektorda çox böyük canlanma irəliləyiş var. tikinti materialları nı istehsal artı. Yəni, ənənə sektoru iqtisadiyyat üçün çox böyük əhəmiyyət dı. yan sahədir. Burada, ilbəttə ki, dövlət tərfindən sahibkarlara tam dıstək verilməlidir, bütün bürokratik ngillər aradan qaldırılmalıdır. İlbəttə ki, sahibkarlar da dövlət nəzarəti altında bütün memarlıq və rındi rındi qaydaları nı mətəul etməlidirlər.

Mənzil nəənə. Dövlət Agentliyinin xətli ilə birinci sosial evlərlə layihəsi uurla başa çatı. Yasamal yaay kompleksini istifadəyə verilib. Mən bu kompleksin açılışında olmuşam. İndi ikinci layihə icra edilir. Hövsan qəsəbəsində. Orada indi 3 minə yaxın mənzil inşa edilir. Bu qurum – MəDA mənim tətəbbüsümlə yaradıldı və məhz sosial məna dı. yan bir layihədir. Sosial evlərin tikintisi minlərlə ailənin mənzillə təmin edilməsi üçün rındi rındi yaradı. Bu, minlərlə iş yerləri yaradırlar və eyni zamanda, ənənə sektoruna böyük təkə verir. Yəni, təkə bir yaay kompleksində 3

min? yax?n m?nzilin tikintisi görün n? q?d?r insan? bu i?l?r? c?lb edir, n? q?d?r sahibkar? i?l? t?min edir.

K?nd t?s?rrüfat? il? ba?l? apar?lan islahatlar haqq?nda m?ruz? edildi. Bu sah? d? daim diqq?t m?rk?zind?dir. Bildiyiniz kimi, dövl?t bu sah?y? çox böyük d?st?k, yard?m göst?rir. Güz?tl? ??rtl?rl? gübr?l?r, yanacaq, subsidiyalar, texnika verilir. M?n dey? bil?r?m ki, Azərbaycan bu sah?d? dünya miqyas?nda fermerl?r? d?st?k bax?m?ndan ?n qabaqc?l ölk?l?rd?n biridir. H?m d? onlardan vergil?r d? tutulmur, torpaq vergisi istisna olmaq ??rti il?. Y?ni, bu sah?y? maksimum d?st?k verilir. Bu sah?d? apar?lan islahatlar, ?min?m ki, daha da böyük n?tic?l?r? g?tirib ç?xaracaq. Hesab edir?m ki, idiki 3,6 faiz art?m bizim potensialm?z? tam ?ks etdirmir. Ç?nk? bu q?d?r i?l?r? görülür. H?m meliorativ t?tdirl?r, h?m dövl?t t?r?find?n d?st?k. F?nd?qç?l?q, üzümçülük, pamb?qç?l?q, tax?lç?l?q, meyv?çilik, t?r?v?çilik sah?sind? görül?n i?l?r? indi burada m?ruzd? d? s?sl?ndi. Y?ni, bizim istehsal m?z v? ixrac m?z böyük d?r?c?d? art?r. M?n hesab edir?m ki, görülmü? i?l?ri v? islahatlar? n?z?r? alsaq k?nd t?s?rrüfat?nda art?m daha da yüks?k ola bil?r.

Azərbaycanda k?nd t?s?rrüfat? texnoloji sah?y? çevrilm?lidir v? burada yeni mexanizml?r, o cüml?d?n aqrar s?s?orta mexanizmi t?tb?q edilm?lidir. Bununla paralel olaraq, biz k?ndl?rd? investisiya layih?l?rinin icras? il? ba?l? düdü?ünm?liyik. M?n tap?r? q? verir?m ki, K?nd t?s?rrüfat? Nazirliyi, q?tisadiyyat Nazirliyi, ?m?k v? ?halinin Sosial Müdafi?si Nazirliyi birg? i?l?sinl?r. B?lk? i?çi qrup da yarad?la bil?r ki, k?ndl?rd? investisiya layih?l?rinin icras? il? ba?l? t?klil?r haz?rlans?n. H?r bir k?nd üzr? bel? proqram ola bil?r. Biz investisiyalar? daha çox ??h?rl?r? c?lb edirik. Ancaq k?ndl?rin yeni inkişaf konsepsiyas? haz?rlanmal?d?r.

?lb?tt? ki, m?n bütün bu i?l?rd? sahibkarlar?n rolunu qeyd etm?k ist?rdim. Son vaxtlar Azərbaycan?da güclü sahsahibkarlar?n sinfi formala??b? M?n sahibkarlar? daim d?st?kl?yir?m, sahibkarlarla çoxsayl? görüş?l?rd? onlara öz d?st?yimi ifad? edir?m, dövl?t onlar? d?st?kl?yir, h?m güz?tl? kreditl?rl?, h?m tövsiy?l?rl? v? yarad?lm???raitl? ?g?r in infrastruktur layih?l?ri olmasal?di, sahibkar investisiya qoya bilm?zd? ?g?r i?ç?qaz, yol yoxdursa, hans? sahibkar harasa v?sait qoya bil?r. Biz bunu yaratd?q, üst?lik kreditl?r d? verdik. Bu gün? q?d?r sahibkarlara 2 milyard manatdan çox güz?tl? ??rtl?rl? kreditl?r verilmi?dir. T?kc? bu il 170 milyon manat h?cmind? kredit veril?c?k, ?vv?ll?r verilmi? v? qaytar?lan kreditl?r hesab?na. Ona gör? sahibkarlar bundan sonra da f?al olmal?d?rlar v? yeni mü?ssis?l?r, i? yerl?ri yarad?lmal?d?r. M?n onlara tövsiy? etmi?dim ki, mövcud mü?ssis?l?rd? ?lav? i? yerl?ri yarats?nlar. Ç?nk? dövl?t 40 min öcöd?ni?li ictimai i?yeri yarad?r. M?n dey? bil?r?m ki, ?lumata gör?, sahibkarlar bu il t?qrib?n 8 min öcöd?ni?li ictimai i?yeri yaradacaqlar. Bu, onlar üçün böyük bir yük olmayacaq, ancaq v?t?nda?lar?n m???ulluq problemini h?ll ed?c?k. Bax?n, dövl?t v? öz?k sektor ancaq bir il ?rzind? 50 min? yax?n ictimai i?yeri yaradacaq. ?lb?tt?, biz göz?lyirik ki, yeni mü?ssis?l?r, yeni s?naye sah?l?ri yarad?ls?n v? burada i? yerl?ri kifay?t q?d?r çox olsun.

Bu il bölg?l?rd? be? “ASAN xidm?t” m?rk?zinin yarad?lmas? n?z?rd? tutulur v? bel?likl?, onlar?n say? 20-y? çat?atacaq. M?n dey? bil?r?m ki, ?lumata gör?, Bak?l? ?h?rind? d? yeni m?rk?zl?rin tikintisin? i?htiyac var. Ç?nk? “ASAN xidm?t”in funksiyalar?n?n h?cmi v? müraci?tl?rin say? art?r, b?zi yerl?rd? növb?l?r yaran?r. Biz “ASAN xidm?t”i m?hz ona gör?, yaratd?q ki, bu asan olsun, bu xidm?t rahat olsun, növb? olmas?n, heç bir pozuntu olmas?n, ??ffaf olsun. Buna nail olmu?uq. “ASAN xidm?t”in b?y?nm? ?msal? 100 faiz? yax?nd?r. Ancaq n?z?r? alsaq ki, funksiya geni?l?nir v? müraci?tl?rin say? art?r, b?zi yerl?rd? növb?l?r yaran?r. Ona gör? göst?ri? vermi?m ki, -ilk?n v?sait d? ayr?ld?, - Bak? ?h?rind? ?lav? iki “ASAN xidm?t” m?rk?zi yarad?ls?n v? bel?likl?, onlar?n say? 22-y? çatacaq.

Görülmü? i?l?r? dem?y? ?sas verir? ki, biz düzgün yolday?q. Buna heç bir ?übh?miz yoxdur. ?qtisadi, sosial sah?l?rd? v? bütün ba?qa sah?l?rd? islahatlar bundan sonra da apar?lacaq. Bildiyiniz kimi, bu yax?nlarda m?hk?m?- hüquq sah?sind? islahatlarla ba?l? müvafiq F?rman imzalanm??d?r. Hesab edir?m ki, onun icras? bu sah?d? d? ciddi dönü?? s?b?b olacaq. Y?ni, biz g?r?k h?r bir sah?d? ir?li ged?k. Yenilikl?r, müsbt t?crüb?, dünyada mövcud olan ?n müt?rqqi yana?ma Azərbaycan?da t?tb?q edilm?lidir. N?z?r? almal?y?q ki, bizim neft-qaz sektorumuz da iqtisadiyyata böyük d?st?kdir. N?z?r? almal?y?q ki, biz indi n?qliyyat m?rk?zl?rind?n birin? çevrilirik. Bu yax?nlarda Çind? keçirilm? “Birlik?m?r, bir yol” Forumunda Azərbaycan?n iştirak? bir daha onu göst?rir, ki, ölk?miz bu ön?mli layih?nin t?rkib hiss?sidir. Bizim g?lirl?rimiz artacaq, maliyy? v? iqtisadi imkanlar m?z daha da böyü?c?k.

Biz ?ld? edilm? nailiyy?tl?rl? kifay?tl?nm?m?liyik, daim ir?liy? baxmal?y?q. ?min?m ki, biz bu ili d? u?urla ba?a vuraca??q, 2019-cu il d? ölk?miz üçün, xalq m?z üçün u?urlu olacaq. Sa? olun.

www.president.az